

Vydáno Publishing House «Education and Science»,
Frýdlanská 15/1314, Praha 8
Spolu s DSP SHID, Berdianskaja 61 Б, Dnepropetrovsk

**Materiály XII mezinárodní vědecko - praktická konference
«Efektivní nástroje moderních věd – 2016».** - Díl 8.
Pedagogika.: Praha. Publishing House «Education and Science»
s.r.o - 112 stran

Šéfredaktor: Prof. JUDr. Zdeněk Černák

Náměstek hlavního redaktor: Mgr. Alena Pelicánová

Zodpovědný za vydání: Mgr. Jana Štefko

Manažer: Mgr. Helena Žáková

Technický pracovník: Bc. Kateřina Zahradníčková

XII sběrné nádobě obsahují materiály mezinárodní vědecko - praktická konference «Efektivní nástroje moderních věd» (22 – 30 května 2016 roku) po sekcích Pedagogika.

Pro studentů, aspirantů a vědeckých pracovníků

Cena 270 Kč

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektiv autorů, 2016

© Publishing house «Education and Science» s.r.o.

OBSAH

PEDAGOGIKA

MODERNÍ VYUČOVACÍ METODY

Айдарбекова К.А., Амирова Қ.Н. Бастауыш мектептің оқыту үдерісінде оқушылардың шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру	3
Шевченко Г.В., Казакова О.В. Приёмы мнемотехники как средство развития памяти младших школьников на уроках русского языка	5
Галеева И.М. Активные методы обучения начального образования.....	11
Николаева Т.И., Щербинина Т.А. Участие курсантов военного института в олимпиадах по предметам	15
Хакимова Г.М. Реализация принципов дифференциации при обучении в военном вузе	17
Загорулько М.О. Формування в майбутніх учителів початкової школи..... вмінь вивчення особистості молодшого школяра у процесі навчання психолого-педагогічних дисциплін.....	19
Дуйсенбаев А.К., Жумагазиев А.З. Улучшение профессиональной компетентности учителя географии путем применения интерактивных и информационно-коммуникационных технологий.....	21
Бейсенбаева А.А. Ағылшын тілі сабағында ойын элементтерін қолданудың тиімділігі.....	25
Келмағанбетова А.С. Орыс тілін оқытуда ойын технологиясын қолдану.....	28
Сарсенова Е.Т. Информационно-коммуникативные технологии в современном школьном образовании	32
Велика А.Я., Стаднійчук Р.Ф. Особливості викладання хімії в медичному вузі	36
Нуртазина М.Б., Ковалевская О.Н., Беланова Н.В., Горбачёва Е.Ю., Сагдатова А.Б. Педагогический подход Lesson stady	41
Козьміна Н.А., Гурєєва Л.В. Роль мотивації в процесі вивчення іноземної мови студентами технічних ВНЗ.....	45
Дандыбаева А.С., Мейрамова Қ.А. Қазақ тілі сабақтарында денгейлеп оқыту технологиясын пайдалану	47
Бермухамбетова А.Б. Роль инновационно-креативных технологий в подготовке учителя начальных классов.....	50
Ершова Ю.Н. Опыт применения интерактивных технологий на занятиях информатики.....	52

2. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии. – М.: Народное образование, 1998.

3. Плигин А.А. Развитие познавательных процессов в различных образовательных технологиях.

4. Боголюбов В.И. Инновационные технологии в педагогике. – 2005.

5. Дахин А.Н. Образовательные технологии: сущность, классификация, эффективность/ А.Н. Дахин // Школьные технологии. – 2007. – №2.

6. Захарова И.Г. Информационные технологии в образовании/ И.Г. Захарова. – М.: Академия, 2007.

7. Интернет в гуманитарном образовании/ [Под ред. Полат Е. С.]. – М.: Владос, 2001. – 272с. – 169с.

К.б.н. Велика А. Я., к.х.н. Стаднійчук Р. Ф.

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет», кафедра медичної та фармацевтичної хімії

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ

Резюме. Сучасні методи викладання хімії у вищій школі сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу. Вони дозволяють студентам: зробити засвоєння знань більш доступним; навчитись формулювати власну думку, правильно її висловлювати, доводити свою точку зору, аргументувати й дискутувати; вміти слухати іншу людину, поважати альтернативну думку; моделювати різні соціальні ситуації, збагачувати власний соціальний досвід через включення в різні життєві ситуації та переживати їх; вчитись будувати конструктивні відносини в групі, визначати своє місце в ній, уникати конфліктів, розв'язувати їх, шукати компроміси, прагнути до діалогу; аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу; знаходити спільне розв'язання проблеми; розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт.

Ключові слова: медичний вуз, хімія, студенти, навчальний процес, викладання.

Вступ. Невід'ємною частиною науково-природничої освіти лікаря є хімія, яка відіграє важливу роль в розвитку сучасних напрямів медицини. Знання хімії повинні забезпечувати якісно новий етап в управлінні явищами життя. Ще в 1751 році М.В. Ломоносов наголошував на тому, що «...медик без достатнього пізнання хімії досконалим бути не може» («...медик без довольного познання хіміи совершенен быть не может...»).

Основна частина. Наука хімія має велике значення у розвитку фармації та медицини. Людина почала застосовувати лікарські засоби дуже давно, кілька тисяч-

Поганий вчитель підносить істину, хороший – вчить її знаходити. Принцип «вивчив – відповів» повинен бути виключений з вищої школи [5, с. 364]. Система розвивального навчання висуває нові вимоги до діяльності викладача, який реалізує дану систему на практичних заняттях. Для цього викладач повинен стати перед студентами такої ситуації, щоб вони на основі знань по даній темі вирішували їх. Матеріал можна вважати вивченим, якщо студент, користуючись ним, навчився розв'язувати ряд завдань і задач по темі. Викладач під час проведення практичного заняття з хімії організовує пошукову діяльність кожного студента, спрямовану на здобуття знань, проектує його особистісний інтелектуальний розвиток. Студент перестає бути об'єктом навчання, а стає активним учасником навчального процесу. У рекомендаціях та інструкціях до практичних занять студентам слід пропонувати розділи «Поміркуйте», «Поясніть», «Дайте характеристику» тощо. Змінюється структура практичного заняття в системі розвивального навчання. Викладач не повідомляє мету заняття, а пропонує розв'язати ситуаційні завдання, причому обов'язково доступні студентам [4, с. 25].

Навчальні проблеми легко виявляються при встановленні зв'язків між теоріями та фактами, між теоріями та поняттями, між окремими поняттями і т. д. [2, с. 8]. Наприклад, при викладанні **фармацевтичної хімії** можна запропонувати таку ситуацію: формулу лікарського препарату, на основі його хімічної будови вибрати методи ідентифікації, кількісного визначення, можливі області застосування. Користуючись знаннями з аналітичної, органічної, фізичної хімії знайти спільне з іншими лікарськими засобами.

З **неорганічної хімії** при вивченні хімічних елементів можна поставити такі ситуаційні питання: на основі яких ознак елементи займають те чи інше місце в періодичній системі, від чого залежить зміна властивостей по групах і періодах, чому одні елементи утворюють основи, інші – кислоти, для якої мети (для чого?) – медицину чи фармацевту потрібні ці знання. Проблема, чому одні речовини є електролітами, а інші – ні, виникає під час встановлення зв'язку між теорією будови речовини і виявленим фактом різної поведінки речовин у розчині. Проблеми пояснення властивостей речовин на основі їх будови, висновок про будову речовини на основі її властивостей виникають під час встановлення зв'язків між теорією будови речовини та системою понять про речовину.

З **органічної хімії** під час методичного аналізу теми «Вуглеводні», студенти насамперед розкривають структурні елементи її змісту, встановлюють між ними зв'язки. На цій основі вони самостійно визначають проблеми й формулюють проблемні запитання, які щодо електронної будови та хімічних властивостей аренів можуть бути такими:

- Чому, маючи за складом молекули досить виражений ненасичений характер, бензен C_6H_6 виявляє реакції, не властиві ненасиченим сполукам?
- Як слід розуміти термін «ароматичний зв'язок»?
- Чому на відміну від ненасичених сполук при взаємодії з електрофільними реагентами бензен більш схильний не до реакції приєднання, а заміщення?

2. Підготувати систему пізнавальних завдань, що виконуються на основі тестів або дослідів.

3. Допомогати у розв'язуванні завдань.

4. Підведення підсумків і обговорення результатів у загальному колі.

5. Самооцінювання діяльності групи і окремих студентів, застосування таких технологій як незакінчене речення, дерево рішень, мікрофон тощо .

6. Оцінювання ефективності заняття та діяльності окремих студентів. Аналіз викладачем досягнень і діяльності окремих студентів .

Таким чином, сучасні методи викладання хімії у вищій школі сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу. Вони дозволяють студентам: зробити засвоєння знань більш доступним; навчитись формулювати власну думку, правильно її висловлювати, доводити свою точку зору, аргументувати й дискутувати; навчитись слухати іншу людину, поважати альтернативну думку; моделювати різні соціальні ситуації, збагачувати власний соціальний досвід через включення в різні життєві ситуації та переживати їх; вчитись будувати конструктивні відносини в групі, визначати своє місце в ній, уникати конфліктів, розв'язувати їх, шукати компроміси, прагнути до діалогу; аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу; знаходити спільне розв'язання проблеми; розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт.

Висновок. Використання інтерактивних методів при викладанні хімії в медичних вузах дозволяє реалізувати ідею співробітництва тих, хто навчає і тих, хто навчається, вчить їх конструктивній взаємодії, сприяє оздоровленню психологічного клімату на занятті, створює доброзичливу атмосферу.

Такі заняття сприяють мотивації, активації, формуванню вміння оцінювати різні ситуації, світогляду, інформаційної компетентності учасників навчального процесу, формування негативного відношення до шкідливих звичок, розумінню і усвідомленню їх впливу на здоров'я людини, на майбутнє людства, на усвідомлення життя як найвищої цінності в межах біофілософського погляду.

Modern methods of teaching chemistry in high school promote intensification and optimization of the educational process. They allow students the following: to make learning more accessible; to learn how to form their own opinion, present it correctly, prove this point of view, argue and debate; to be able to listen to the other person, respect alternative views; to model different social situations, enrich their own social experience through inclusion in various life situations and experience them; to learn how to build constructive relations in the group, determine their place in it, avoid conflicts, resolve them, find a compromise, strive for dialogue; to analyze training information and creative approach to learning; to find a joint solution of the problem; to develop the skills of project activities, independent work, creative work.

Keywords: medical higher educational establishment, chemistry, students, the learning process, teaching.